

Rosario'dan La Higuera'ya... Özgür ve güzel bir dünya düşünün, bitmeyen umutların komutanı Che Guevara'nın görkemli hayat yolculuğunun başlangıç ve 'bitiş' durakları... Dilek ÇOLAK, Che'nin ölümsüzleştiği Bolivya'nın La Higuera köyünden ve doğduğu Arjantin'in Rosario kentinden izlenimlerini Mavi Defter okuyucularıyla paylaşıyor.

Dilek ÇOLAK / ARJANTİN-Buenos Aires

Büyük bir şehir ve küçük bir köyün öyküsü...

Che Guevara'nın doğumu ile taçlanan ama ölümü ile adeta matem yerine dönen iki ayrı dünyanın öyküsü bu.

La Higuera. Bolivya'nın Santa Cruz eyaletine bağlı Vallegrande kasabasının sınırları içerisinde olan La Higuera köyü geçen sene Che Guevara'nın öldürülmesinin 40. yılı nedeniyle özgür dünya sakinleri tarafından bir kez daha kınandı. O günden bu yana üzerindeki laneti atamamış olan köy, ufacık tefecik meydanına sığdırmaya çalıştığı Che heykelleriyle avunuyor ve yine o gün dağları delen kurşun seslerini bugün hala sessizliği ile dindirmeye çalışıyor.

Vallegrande kasabası ile köy arası yaklaşık 70 kilometre. Fakat dağların eteklerinde devamlı donup duran toprak yollarda ilerlemek o kadar güç ki, siz o 70 kilometrelik yolu ancak iyi bir tahminle 5-6 saatte alabiliyorsunuz. Tabii eğer o gün yağmur yağmamışsa. Kapasitesi 10 kişi olan köy minibüsüne yaklaşık 20 kişi biniyorsunuz ve kulağınızın dibinde her an ötmeye hazır horozlar da bu yolculukta sizi yalnız bırakmıyor.

En güzeli, şehirli Bolivyalılar'ın aksine buradaki köylülerin konuşmayı çok sevmeleri. Yolculuk boyunca onlardan bölge hakkında pek çok şey öğrenebilirsiniz. Ağaçların arasından bir yılan gibi kıvrılan yol ve inanılmaz güzellikteki dağlar size tüm keyifsiz anları unutturuyor. Sanki ağaçların arkasından Che ve yoldaşları her an çıkacaklarmış hissi geliyor insana.

Sabah 9 sıralarında başladığımız yolculuk öğlen 2’de sona eriyor. Köye varıyoruz ahmakıslatan yağmur eşliğinde. Köyün meydanına doğru uzanan toprak yolun etrafında birkaç ev ve duvarında 8 ekim yazan ufak bir bakkaliye. Evlerin duvarlarında Che ve kızıl yıldız resimleri. Küçük bir köy meydanı. Meydanın hemen yanında yine onun kadar küçük bir park. Parkın arkasında ise Che’nin öldürüldüğü köy okulu. Yeni sıvanmış boyanmış okulun aksine köy sanki o günden bu yana hiç değişmemiş gibi duruyor. Köyün görüntüsünü değiştiren tek şey adım başı karşınıza çıkan Che heykelleri. Gençler bu heykellerin gölgesinde koka yaprakları çiğniyor, yaşlılar ise gelen misafirleri selamlayan bir başka Che heykelinin karşısında yorgun bedenleriyle oturmuş, geçmiş günleri hatırlıyorlar adeta. Müze olan okulun bekçisi çok ufak bir giriş parası ile size okulun tarihçesini ve önemini anlatıyor. Duvarlarda onlarca Che fotoğrafı asılı, imza masası, sıralar, ziyaretçilerin bıraktığı hatıralar, bayraklar ve bekçi kadının size ısrarla satmaya çalıştığı Che hediyelikleri. Artık geçimini Che üzerinden sağlayan köy sakinleri kendilerinden yüzlerce kilometre uzakta olan bir başka ülke ve bir başka şehirde ilk defa dikilecek olan bir Che heykelinden habersiz yaşamlarına devam ediyorlar.

Rosario. Sisli dağların eteklerine kurulmuş La Higuera köyünün aksine Rosario şehri Arjantin’in başkenti Buenos Aires’e 4 saat uzaklıkta. Yüksek binaları, alışveriş merkezleri, lüks restoranları ile koca bir şehir. Ve Rosario bu sene **14 Haziran'da Che'nin 80. doğum gününü** kutladı. Arjantin’de ilk defa kutlanan doğum gününün hediyesi, koca bir Che heykelinin Rosario'da bir parkın ortasına binlerce genç insanın alkışları ve sloganları eşliğinde dikilmesi oldu. Heykelin en önemli özelliği dünyanın pek çok yerinden gönderilen anahtarların eritilmesiyle yapılmış olması. Doğum günü kutlamaları heykelin Buenos Aires sokaklarında dolaştırılması ile başladı. Ve yaklaşık 3 hafta sürecek olan çeşitli etkinlikler gerçekleştirildi. Belgesel gösterimleri, paneller, müzik dinletileri, sokak eylemleri hepsi Che’nin doğumgünü içindi. Ve 14 Haziran tarihinde binlerce insan ellerinde Che bayrak ve fotoları ile Rosario şehrine akın etti. Hiç dinmeyen sloganlar ve şarkılar ile anıtın açılışı yapıldı, atılan havai fişekler gökyüzünü daha da güzelleştirirken 'piqueteros' yani işsizler hareketi kendilerine yaraşır bir biçimde barikatlarla yolları kesip lastikleri ateşe verdiler. Kutlamaya damga vuran en önemli olaylardan biri ise kuşkusuz Che’nin de taraftarı olduğu

Rosario Central

futbol takımının çılgın taraftarlarının şovlarıydı. Kızıl bayraklar arasında, sarı-lacivert takım bayrakları ile oldukça tezat bir durum sergiliyorlardı. Devamlı şarkıları, marşları, davulları eşliğinde toplu olarak zıplamaları ve bunu hiç bitmeyen bir enerjiyle saatlerce yapmaları bir yana, anıt açıldıktan sonra alanı işgal edip sarı lacivert takım bayrağını Che heykeline bürümeleri inanılmazdı. Taraftarların heykeli sürekli öpmeleri ve sarılmaları da görülmeye değerdi doğrusu. Doğumgünü kutlamalarına ertesi gün de çeşitli etkinliklerle ve gece yapılan büyük bir konserle devam edildi. Ve ben de 15 Haziran doğumlu biri olarak şimdiye kadarki en güzel doğumgünümü burada, Che’nin topraklarında, onun şarkıları eşliğinde yaşamış oldum.

İyi ki doğdun Che.

Ve iyi ki hala aramızdasın.

15 Haziran 2008